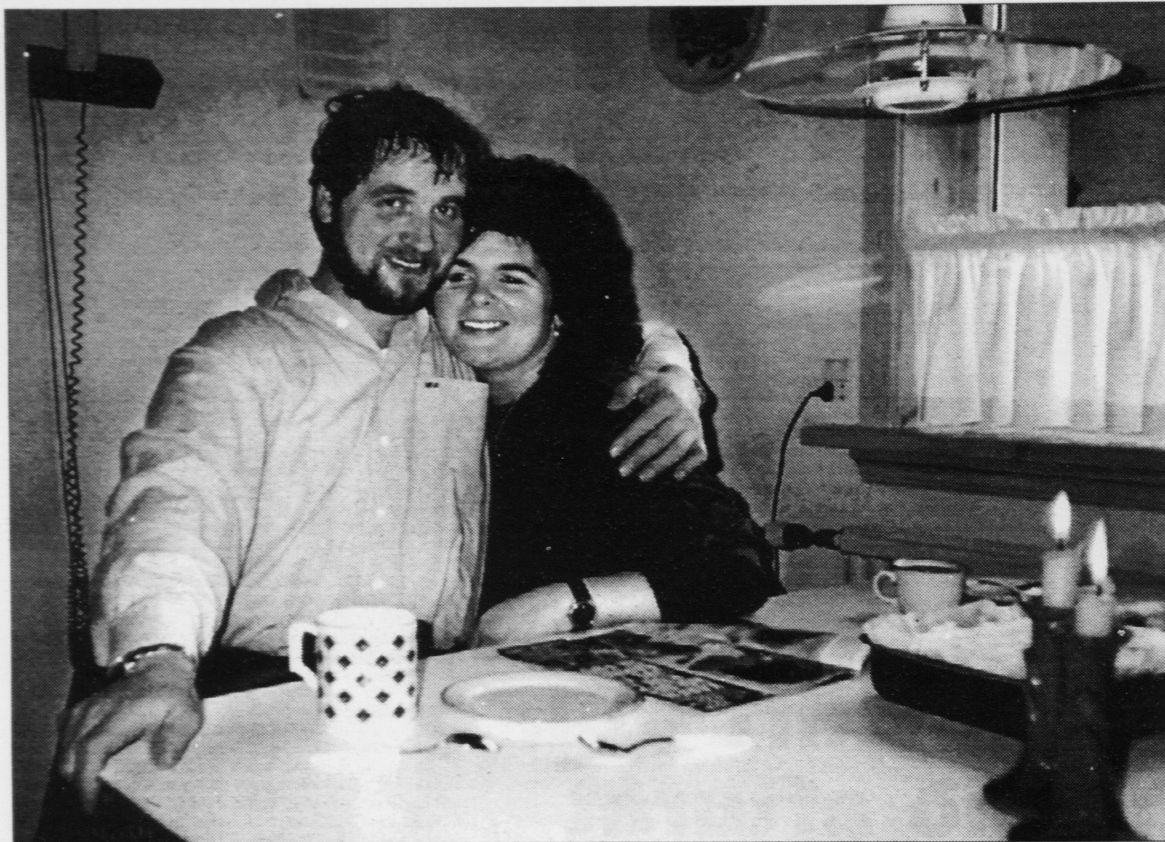

Sigmund Andreassen og konan, Anna. Tey eru fegin um nú at vera saman aftur

Sigmund Andreassen um upphaldið á Reunion:

Var eg ikki ein trúgvandi persónur, so hevði eg als ikki klárað tað

Sigmund Andreassen hevur upplivað eitt sindur av hvørjum meðan hann hevur verið afturhildin á oynni Reunion tað seinasta hálva árið. Millum annað sat Sigmund 48 tímar í einum fangatippi, ið einans var 6 fermetrar til stóddar

JOHN JOHANNESSEN

Frá 4. mars til 23. septembur 1998 var føroyski skiparin Sigmund Andreassen afturhildin av myndugleikunum á fronsku hjálandaynni Reunion. Sigmund var tikin fyrri at sigla gjøgnum franskt sjóoki, uttan at siga frá. Men hetta er ikki tað einasta, ið hann varð ákærdur fyrri. Sigmund bleiv eisini ákærdur fyrri at hava fiskað ólógligt.

Tíðin, meðan Sigmund varð afturhildin á Reunion, var ein tung tíð fyrri Sigmund og hansara nærmastu, men nú situr Sigmund aftur fjálgd heima hjá sær sjálvum í Vági. Og tað var har, ið Sosialurin prátaði við hendan frýntliga skiparan eitt 6-veðurskvöld í farnu viku.

Mutur í fyrisingini

- Eg má siga, at Reunion líkast á mangar hettir einum einaveldi. Orsøkin til hetta er, at ein stórreiðari á oynni eigur alla ta vinnu, ið yvirhøvur er á oynni. Tískil kann hann nytta sítt peningaliga vald til meira enn gott er, sigur Sigmund.

- Hesin stórreiðarin eigur

eisini eina stóra handilsketu. Hendan handilsketan selur m.a. fisk, ið trolararnir hjá manninum fiska. Fiskurin er av slagnum patagonian toothfish, eins og tann, ið vit fiskaðu. Munurin ímillum okkara fisk og tann fiskin, ið vit sóu liggja á handilshillum var bert tann, at teirra fiskur var 15 til 20 cm langur, meðan okkara var um 1 m og meira. At fiska so smáan fisk, tað er so sanniliga at oyða fiskastovnar. Hesin fiskur hevði als ikki verið fúrur fyrri at bitið á okkara húkar. Tískil eru tað teir og ikki vit, ið oyða fiskastovnar.

-Hvuassu legði tú fyrstu ferð til merkis, at alt ikki ruggaði rætt á oynni?

-Tá ið eg varð avhoyrdur av politiovestanum, tað segði hann, at um eg ikki skrivaði undir uppá, at eg var sekur, so skuldi eg vera vísur í, at eg kom at sita í fongsl í eitt hálvt ár. Hetta hendi alt áðrenn eg hevði tosað við nakran sakførara ella dómara.

-Eg svaraði politiovestanum aftur, at hann hevði als ongan myndugleika til at avgera, um eg kom at sita í

hálvt ár ella ikki. Men hann svaraði mær bert, at tað skuldi eg ikki vera so vísur í. Eftir hetta grunaði eg, at mutur mátti á ein ella annan hátt vera við í spælinum.

Tveittur í fangatippi

-Tá ið skip verður tikið, so er vanligt, at skiparin verður tikin til avhoyringar beinaveg. Hetta hendi tó ikki í hesum førinum. Eftir at vit vóru komnir til lands, so varð øll manningin uttan yvirmennirnir tikin. Og ikki fyrr enn 26 tímar eftir hetta, so bleiv eg tikin til avhoyringar.

-Eftir avhoyringarnar varð eg tveittur í eitt fangatippi, ið ikki var størri enn 6 fermetrar. Inni í hesum fangatippi vóru millum 30 og 40 hitastig. Har var einki vatn og einki ves. Eg bleiv koyrdur inn hagar í berum undirklæðum, og eg skuldi sova á einum seingjaskapli, ið var av betongi. Tó lá ein skitin madrassa omaná „songini“.

-Hvuassu kendist tað at sita einsamallur í einum so lítillum fangatippi?

-Eg eri vísur í, at fangavörðarnir ikki væntaðu, at eg

fór at sova væl um náttina, og tað hevði eg helst heldur ikki, var eg ikki ein trúgvandi maður. Men eg sovnaði væl báðar næturnar.

-Sjálvt um ein kundi hugsað sær, at tíðin í fangatippinum var ógvuliga einslig, so var tað ikki heilt so. Tíðina í fangatippinum nýtti eg til at biðja í, og tí var eg ikki einsamallur.

Mont sini listarligu evni

-Hvørjum fekkst tú tíðina at ganga við, eftir at tú var komin út aftur úr fangatippinum og var komin at búgva á hotelli?

-Eg eri so heppin at hava fleiri listarligar gávur, og hesar fekk eg ment nógv ta tíðina, ið eg sat á Reunion. Eg málaði, tekaði og broderaði. Serliga nógv gjørdi eg við broderingina.

-Hvat broderaði tú?

-Eg broderaði m.a. eitt motiv úr Grønlandi. Hetta motiv var ógvuliga trupult at brodera, men eg hevði góða tíð, og myndin gjørdist skjótt liðug. Annars, so broderaði eg eisini okkurt skriftstað.

-Tú ert eisini kendur fyrri

tíni tónlistarligu evni. Gjørdi tú nakað við tónleikin, meðan tú vart á oynni?

-Jú, eg yrkti einar tredivu sangir. Hesir sangir eru mest andaligir sangir, og ætli eg mær at fara at geva teir út á fløgu. Bæði sonur mín og versonur mín eru góðir tónleikarar, og tískil skuldi ikki verið nakar trupulleiki at fingið tikið eina fløgu upp.

Reiðarið stuðlar

-Fekst tú nakran figgarligan stuðul frá reiðariðnum, meðan tú sat á Reunion?

-Ja, reiðarið syrgdi fyrri at eg og familjan kundu liva. Hetta gera teir eina tíð enn, nú eg eri afturkomin, so reiðarið skal ikki lastast fyrri at hava slept mær upp á fjall. Sakførarin hjá teimum fer helst eisini at arbeiða við at krevja endurgjaldskrav, men tað orki eg ikki at hugsa um enn. Tað er nakað, ið sakførarin avger.

Vinir fyrri lívið

Meðan Sigmund sat á oynni, so kom hann at kenna ein annan skipara, ið var tikin áðrenn hann. Hesin

skiparin var úr Spania og kallaðist Manuel.

-Eg og Manuel gjørdust bestu vinnmenn gjøgnum tíðina, ið vit vóru saman á Reunion. Vit vóru jú báðir skuldsettir fyrri tað sama, so vit høvdu nógv at práta um. Vinarlagið okkara millum gjørdist so tætt, at eingin av okkum fór nakrastaðni, uttan at siga hinum frá fyrst. Og sum oftast, so vóru vit saman, har ið vit vóru.

-Hvat gjørdi tú og Manuel fyrri at ávirka myndugleikarnar til at sleppa tykkum leysum?

-Vit royndu á ymiskar hettir at ræða myndugleikarnar. Vit tóku myndir av ávísnum persónum, og eisini skrivaðu vit nummarplátur hjá dómrum og sakførarum upp. Hetta gjørdi vit fyrri at ræða teir, tí teir vóru jú muttraði av stórreiðaranum á oynni.

-Annars, so vóru Manuel og eg mestsum altíð saman. Vit spákaðu í býnum saman, runnu saman o.s.fr. Manuel og eg hava veruliga hildið hvørjum øðrum uppi.

-Meiningin var, at Manuel skuldi giftast í februar, men hetta er sjálvandi útsett, orsaka av, at Manuel hevur verið á Reunion. Men tá ið hann endiliga verður giftur, so ætli eg mær heilt víst í brúdleyp hjá honum. Okkara vinarlag vardi ikki bert meðan vit vóru á Reunion. Hetta er eitt vinarlag, ið kemur at halda fyrri lívið.

Ynskir at takka

-Hvussu vart tú móttikin, tá ið tú komst heim aftur?

-Móttøkan var stórtingin. Tað var nógv fólk á bryggjuni í Klaksvík, tá ið eg saman við familjuni kom beinleiðs av flogvøllinum til Klaksvíkar at vitja mammu mína. Nógv fólk kom eisini heim til mammu at vitja, og eg fekk eina rúgvu av blómum og telefonheilsanum.

-Í Vági var stóðan tann sama. Eg fekk eina stór-fingna móttöku.

-Um tað er í lagi, so ynski eg til endans at takka sjómanskvinnurunginum í Runavík og í Vági fyrri teirra bønir og heilsanir. Eg ynski somuleiðis at takka øllum meinigheitum, kenningum og øðrum, ið hava biðið fyrri mær. Tað er gott at vita, at tað eru so nógv fólk, ið hugsa um ein og samledast við mær um at vera komin heim aftur til familjuna